

TORONTÁL

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	48 K
Félévre	24 K
Negyedévre	12 K
Egy óra	4 K

Egyes szám ára 16 fillér.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP

Felelős szerkesztő: Dr. MAYER JENŐ.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Zápolya-utca 1. sz. Telefonszám: 21.

MEGJELENIK MINDENNAP, VASÁR-
ÉS ÜNNEPNAPOK KIVÉTELEVEL.

Nagybecskerek, 1918.

XLVII. évfolyam, 157. szám.

Péntek, július 12.

A német kancellár beszéde.

Németország hajlandó békülni. — Oroszországgal nem akar háborút.
A békét csak katonai döntés hozhatja meg.

Berlin, július 12. A birodalmi gyűlés főbizottságának esütörtöki ülésén Hertling kancellár nyilatkozott a Kühlmann válságról és valamennyi aktuális kérdésben ismertette álláspontját. Nyilatkozata után a válság elintézettnek tekintendő, a balpárt megnyugodott, a többségi blokk megmarad úgy, hogy biztosítva van a hadihitel megszavazása.

A kancellár hangsúlyozta, hogy Kühlmann távozása nem jelent politikai irányváltást. Hintze még nem neveztetett ugyan ki utódjával, de az új államtitkár ígéretet tett, hogy a felelős kancellár politikáját fogja követni.

Külpolitikai szempontból Németországra a pápának adott múlt évi válaszigjegyzék az irányadó. *Németország nem utasítana el komoly békeajánlatot, de csak ha az ellenséges hatalmak erre hivatott képviselői terjesztik azt elő, nem pedig feleltelen ügynökök. Ez a véleménye a legfelsőbb hadvezetőségnek is.*

Ezután érdekesen nyilatkozott a kancellár az oroszországi helyzetről.

— Mi Oroszországgal a bresztlitovszki békeszerződés alapján állunk — mondotta — de a helyzet rendkívül bizonytalan, határszéli surlódások vannak és a moszkvai követ megölésének is az volt a célja, hogy háboruba keverje Oroszországot a központi hatalmakkal.

Nem akarunk háborút Oroszországgal és nem kezdünk semmi olyant, ami azt felidézne, de fülünket, szemünket nyitva tartjuk, hogy esetleges megváltozása a viszonyoknak ne legyen meglepetés nekünk.

Budapest, július 12. „Az Est”-nek jelentik Berlinből:

A kancellár beszéde megnyugtatólag hatott. Németország kormánya nem hajlandó céltalan új békeajánlatot tenni, a háború tehát tovább tart. Németország harcéri döntéssel akarja az entente-ot békére kényszeríteni. A birodalmi gyűlés nagy többsége ilyen-

formán a hadvezetőség álláspontjára helyezkedett. Hindenburg és Ludendorff véleménye, hogy *csak katonai döntéssel lehet elérni a békét és ez a döntés még ebben az érben megtörténik.* A német politika most ez: Nyugaton készítenek elő a döntést, ahol Ludendorff új nagy esapást tervez.

A politika hírei.

A Ház mai ülése.

Budapest, július 12. A képviselőház ma délelőtt Szász Károly elnöklésével folytatta a választójogi reform részletes vitáját.

A II-ik szakasznál Plattly György szólalt fel, aki megindokolta, hogy a Bizony-párt miért nem vett részt a vitában. A Bizony-párt nem járul hozzá a hat elemihez, ezért indítványozta, hogy a II-ik szakasz 1. pontját, helyett ezt vegyék be:

„Választó az, aki az elemi iskola négy osztályát elvégezte, vagy magyarul írni-olvasni tud.”

Károlyi interpellálni fog.

Budapest, július 12. A Ház interpellációs könyvébe Károlyi Mihály gróf interpellációt jegyzett be a külpolitikai helyzetre vonatkozólag.

Tisza és Teleszky ellenzik a nők választójogát.

— A munkapárt értekezlete. —

Budapest, július 12. A munkapárt tegnap esti értekezletén tárgyalták a választójogi reform második szakaszát és a nők választójogát.

Balogh Jenő előadó javasolja, hogy a második szakaszt a bizottság szövegezésével és Szilágyi Lajos benyújtott módosításával fogadják el. A párt ehhez hozzájárult.

A nők szavazati jogának kérdésénél Balogh Jenő javasolta, hogy adjon a párt olyan nőknek szavazati jogot, akik négy polgárit, vagy gimnáziumot végeztek; gazdaságukat önállóan végzik, vagy száz korona egyenes adót fizetnek; fél év óta ipart, kereskedelmet üznek, vagy családfenntartók.

Teleszky János ellenzi a nők választójogát.

Tisza kijelenti, hogy a nők választójogára vonatkozó semmiféle indítványhoz nem járul hozzá. A párt-politikát nem szabad belevinni a családba. Nemzetiségi szempontból is ki-fogásolja a nők szavazati jogát.

Antal Géza ajánlja a nők szavazati jogának megadását.

Beöthy elnök ezután a vitát bezárja, kijelenti, minthogy a felszólalók nyilatkozataiból, általában az értekezlet hangulatából azt vette ki, hogy a párt ezen kérdést nem óhajtja pártkérdéssé tenni, ennek megfelelőleg mondja ki a határozatot: vagyis nyílt kérdésnek hagyják a nők választójogát.

Ezzel az értekezlet véget ért.

Polónyi esküje.

Budapest, július 12. Polónyi Géza, a közmunkatanács új elnöke ma tette le hivatali esküjét és a napokban foglalja el hivatalát. Érdekes, hogy a közmunkatanácsból Polónyi kinevezése óta többen kiléptek, így Vázsonyi Vilmos dr. és Garancsny Mihály az eddigi elnök is, aki nyugalomba vonul.

Vezérkarunk mai jelentése.

Budapest, jul. 12. A délnyugati harcra vonalon nincs különös esemény.

A vezérkar főnöke.

Építkezni csak kormányengedéllyel lehet.

Budapest, jul. 12. Az építkezés nehézségein a kormány úgy óhajt segíteni, hogy a főbb építkezési anyagokat lefoglalja. Az építkezést külön engedélyhez fogják kötni. Az erre vonatkozó rendelet már elkészült. — A rendelet két főrészből áll. Az első része az építőanyagok lefoglalásáról, a másik része pedig arról szól, hogy miniszteri biztos adja meg az építkezéshez szükséges engedélyt.

Az új moszkvai követ.

Pétervári, június 12. A Pétervári Távirati Ügynökség jelenti: Németország koppenhágai diplomáciai képviselőjét: báró Franz Ottót moszkvai nagykövetté nevezték ki.

Foch még remél.

Genf, július 12. Foch tábornok fogadta a hadizónában levő városok polgármestereit, akik előtt kijelentette, hogy a döntés a veszélyeztetett területekről a küszöbön álló harcokban fog megtörténni, amelyek Franciaország javára fognak eldőlni.

A mai tőzsde.

Budapest, jul. 12. Magyar Hitel 1308, Osztrák Hitel 889, Jelzálogbank 572, Leszámitoló 810, Magyar Bank 913, Agrárbank 1065, Hazai 604, Forgalmi 630, Ingatlan —, Fabank 953, Szászvári —, Rima 1140, Közuti 812.

A választójogi javaslat részletes vitája.

A Ház tegnap délutáni ülése.

Budapest, július 12. A képviselőház tegnap délutáni ülését háromnegyed ötkor nyitotta meg Szász Károly elnök. Megkezdtek a választójogi javaslat részletes vitáját. A javaslat címét vita nélkül elfogadták.

Az első szakaszhoz Bethlen István szolt hozzá. Megteszi indítványát, hogy a választói jog általános jogcímeül a magyar írás-olvasást vagy a négy elemi sikeres elvégzését állítsák fel. Bizonyítja, hogy indítványa nem jelent jogfosztást, mert mindössze hatvanhatezer választó kirekesztését jelentené. Nem reméli ugyan, hogy indítványát elfogadják, de a zászló becsületéért mégis benyújtja.

Tisza István gróf sajnálatát fejezi ki, hogy Wekerle nem járult hozzá Bethlen István indítványához. Ezen indítvány legjobb megoldása lett volna a kérdésnek, mert ezáltal egyrészt csak kevés választót zártak volna ki a választójogból, másrészt a magyarul nem beszélő állampolgároknak megfelelő kulturális fok elérésével megnyitották volna az utat ahhoz, hogy szavazati jogot kapjanak. Az indítvány nem akart jogfosztás lenni. Ezek után a bizottság által szövegezett szakaszt fogadja el.

Vázsonyi Vilmos dr. kérde Tiszától, hogy Bethlen indítványát egészében elfogadta volna-e?

Tisza közbeszól: Igen!

Vázsonyi kijelenti, hogy Tiszának mai álláspontja ellentétben áll az 1913-iki állásfoglalásával. Vázsonyi is ugyanazon véleményen van, mint amelyet Tisza István gróf 1913-ban képviselt, nevezetesen, hogy a magyarul írni-olvasni tudásának követelésével nem plántálják egyúttal a magyar érzést az állampolgárokba, hogy ha ezen érzés már régebben nem volt meg. Ezzel szemben ezen követelmény a gyűlölet új forrását nyitja meg. Főcélunk a magyar nemzeti állam egysége, amellyel Bethlen indítványa egyenes ellentétben van. A magyarul tudás még nem jelent hazafiságot. Lehet hazafi az oláh is, aki magyarul nem tud, de a hazáért meghal. Nekünk kötelességünk a nemzetiségek között is terjeszteni a kulturát, de Bethlen indítványa az analfabétaságra kárhóztatja a nemzetiségeket.

Ezután az első szakaszt a bizottság szövegezésében elfogadták, Bethlen indítványát elvetették.

A második paragrafusnál Falussy Árpád szólalt fel. Javaslata szerint a négy elemi végzetek, ha magyarul tudnak, választójogot kapjanak.

Baththyá ny Tivadar hozzájárul a javaslatához.

— Meglátjuk — mondja — komolyan akarták-e a munkapárton a magyar nyelvet.

Hock János: Dehogyan akarták! Csak cégér volt.

Szilágyi Lajos módosítást terjeszt be, hogy az arany, ezüst és bronz vitézségi érem tulajdonosok megkapják a választójogot.

Jánossy Zoltán javasolja, hogy a vitézségi éremtulajdonosok, a Károlykeresztettek, valamint a rokkantak választójogot kapjanak, ugyancsak azon nyolc holdasok, akik maguk művelik a földjüket, ha nincs is más jogcímeik.

Ezután a vitát félbeszakították. Az ülés félnyolckor ért véget.

Hivatalos jelentések

A miniszterelnökség sajtóosztályától ma a következő hivatalos jelentést kaptuk a harc-
téri eseményekről:

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, július 11.

OLASZ HARCTÉR:

Az olasz harctéren nincs említésre méltó esemény.

ALBÁNIA:

Albániában csapataink új védelmi vonalon rendezkedtek be. A Devoli-folyó völgyében visszavertünk egy francia századot, mely állásainkat igyekezett kifürkészni.

A vezérkar főnöke.

Német hivatalos jelentés.

Berlin, július 11.

A nagy főhadiszállás jelenti:

NYUGATI HARCTÉR:

Rupprecht trónörökös hadesoporja: Napközben élénk harci tevékenység, amely este sok helyütt feleledt. Éjjel feledítő harcok. Bethnetől északra visszavertünk egy erősebb ellenséges előretörést.

A német trónörökös hadesoporja: Tüzelési tevékenység az Aisne és Marne között. A Villers Cottoretsi erdőből jövő ismételt ellenséges részleges támadások előőrseinket visszazorították a Savierets szakadékig. Hat amerikai repülő közül, akik Kolbenz elleni támadást kíséreltek meg, öt kezünkre jutott. A benn-
ülöket elfogtuk.

Ludendorff.

HIREK

IDŐJÁRÁS.

A nagybecskereki meteorológiai állomás időjárási jelentése.)

Július 12.

Tegnap maximum: 32,2 C°.

Ma reggel minimum: 18,6 C°.

Ma délelőtt: Barométer 753,8 mm. Hőmérő: 32,5 C°.
Felhőzet: félig borult. Szél: D.

— **Rendkívüli városi közgyűlés.** Nagybecskerek városi képviselőtestülete július 15-én, hétfőn délután 3 órakor a régi esküdtszéki teremben rendkívüli közgyűlést tart. A közgyűlés tárgya: a tisztviselők ruhabetérségi segélye. Ma délután az állandó választmány tartott ülést.

— **Kinevezés.** Mézes Károly 12. gy.-ezr.-beli népfőlkelő tisztjelöltet népfőlkelő hadnaggyá nevezték ki.

— **Katonai kitüntetések.** Öfelsége a király elrendelte, hogy újól a legfelsőbb dicséret elismerés, a kardok egyidejű adományozása mellett tudtul adassék Ghyczy Kálmán és Bezdek Hugó 12. gy.-e.-beli tart. főhadnagyoknak. A legfelső dicséret elismerésben részesültek a kardok egyidejű adományozása mellett Rosenberg Gyula és Herezeg László tart. hadnagyok. Az oldenburgi Frigyes Ágost nagyherceg kereszt 2. ik osztályát kapta Pisch Ambrus szakaszvezető.

— **Előleptetés.** Az Osztrák-magyar bank főtanácsa Grandjean Andort az intézet kolozsvári fiókjának felülvizsgálóját ellenőrré nevezte ki.

— **Meghosszabbították a hadikölcsönjegyzést.** Minthogy a nyolcadik magyar hadikölcsönre még egyre tömegesen érkeznek a jegyzések, a pénzügyminiszter a jegyzésnek július 11-vel megállapított határidejét július 24-ig meghosszabbította.

— **Holnap tárgyalják az áldoktorné bűnügyét.** Megirtuk részletesen, hogy a nagybecskereki rendőrség letartóztatta Kun Irma temesvári illetőségű áldoktorné, aki a vonaton retikültolvajlást követett el Dániel Adámné

kórházi gondnokné kárára. Kun Irma a rendőrségről az ügyészségre került, ahol a vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba, majd vizsgálati fogságba helyezte. Ez ellen védője úján felfolyamodást jelentett be. Másnap azonban belátván, hogy így nyújtja az ügyét, visszavonta felfolyamodását, kijelentette, hogy belenyugszik a vizsgálati fogságba, csak minél előbb tárgyalják le az ügyét. Ezt a kérését teljesítik is, mert már holnapra, július 13-ára ki is tűzték Kun Irma (Mária) lopási bűnügyének főtárgyalását. Érdekes, hogy a napokban felkereste a vizsgálati fogságban megtévedt leányát az anyja Kun Jánosné temesvári asztalosmester felesége Anya és leánya között megrendítő jelenet játszódott le, amikor a tisztességes, derék iparosasszony feddő hangon felpanaszolta leányának, hogy ismételtlen szegényt hozott rá.

— **Annuica Au el dr** ügyvéd katonai szolgálata megszűnven, ügyvédi irodáját tovább folytatja.

732

— **Rendőrbírói ítéletek.** Kálmán Mihály máv. főmérnök feljelentette Braun Marcel gépkereskedőt több rendbeli kihágásért. A feljelentés szerint Braun mint háztulajdonos a Kálmán főmérnöknek bérbeadott Eötvös-utca 3. szám alatti ház udvarán, ahol neki gépraktára van, gépek javításával foglalkozik anélkül, hogy erre ipar engedélye volna és az udvaron rengeteg szemetet halmoz fel, ami a levegőt megfertézi és felszólítás ellenére sem akarja kikeresni. Ezen kívül a kut még hónapok előtt eltört és a ház jelenleg is viz nélkül áll, de Braun azt helyrehozni vonakodik. A rendőrbíró kihallgatta Braun Marcellt, aki előadta, hogy a házat tíz hónap előtt vette, az udvarra csak szénsalakot szór ki, amellyel a mély vizes talajt óhajtja feltölteni. A kut hengere kifagyott, mert tavasszal korán szedték le róla a szalmát, amellyel körül volt csavarva, új hengert pedig nem tud beszerezni. Felmutatta igazolványát, amely gépek kereskedésére és még egy igazolványt, amely cséplési munkák végzésére jogosítja fel. A rendőrbíró helyszíni szemlét rendelt el, amikor is hivatalosan megállapította, hogy a ház nyitott udvarán a gépraktár előtt egy 3 méter hosszúságban, 4 méter szélességben és fél méter magasságban különféle szemet van felhalmozva, amelynek nagy része szénsalak, de közte sok más szemet is van, amely ma még büzt ugyan nem okoz, de közrendeseti szempontból kifogás alá esik. Az angol kut el van törve, nem működik. Az udvar közepén a gépraktár közelében van egy kut melyedek minden felszerelés nélkül, amelyet a terhelt eltört és a használatától a panaszost saját bevallása szerint eltiltotta, mert nincs bekerítve és a cselekedés belpottyanhat. A rendőrbíró Braun Marcellt 50 korona 10- és 50 korona mellék-büntetésre ítélte. Kötelezte, hogy a kutat nyolc nap alatt állítsa helyre olyképpen, hogy a panaszosnak az vizet szolgáltatson. Kötelezte, hogy az udvaron szemétdörmékiül felhalmozott szemetet 3 nap alatt hordassa ki, végül, hogy nyolc nap alatt szemétdörmöt állítson fel. A büntetés kiszabásánál súlyosbító körülménynek vettek, hogy Braun többrendbeli kihágást: ipari és városi építkezési szabályrendeletbe ütköző kihágást tudatosan követett el és minden ténykedése arra irányul, hogy a lakónak kellemetlenkedjék és őt arra bírja, hogy a lakásból amelyre a terhelt reflektál, kiköltözködjék. — **Báló Andrásné** a vármegyeház előtt tanyázó gyümölcsös kofát egy rendőr feljelentette, hogy a cseresznye kilóját június hónapban a 2 kor. 50 fillér makszimális ár helyett Kuna Gábor szakaszvezető, katonai rendőrnek 5 koronáért adta. Bálóné azzal védekezett,

MODERN MOZIAz Orientben (Aradaczi-ut.)
TELEFONSZAM 312.Szombat, július 13-án: Vasárnap, július 14-én:
(este 9 órákor) (5, 1/2 és 1/2 órákor)

Lengyel Menyhért világhírű drámája!

A Taifun

Dráma 5 felvonásban.

Főszereplők: **Mattyasovszky Ilona,**
az ismert moziprimadonna.
Rajnai Gábor, a Nemzeti színház
művésze.
Dr. Ferdinánd Ferenc,
a wien-i Burgtheater művésze
Karl Götz, a berlini Volkstheater
művésze.**Helyárak:**Pályulés 1.80 K. I. hely 1.50 K. II. hely
1. K. III. hely 60 fillér.

hogyan neki a maximumális árról tudomása nem volt, egyébként a cseresznyét Bohnt József Német-utcai gazdától veszi 3 kor. 60 fillérért. Bohnt is kihallgattak aki előadta, hogy minőség szerint különféle árban árultotta a cseresznyét: 2, 2.80 és 3 koronáért, a szezon elején, május első napjaiban 3.60 kor-ért. A rendőrbíró a két terheltet 5 napi elzárásra, átváltoztatható 80 kor. pénzbírságra ítélte. Enyhítő körülménynek vette, hogy büntetlen előéletűek és Baló Andrásné irástudatlan, 68 éves asszony. — Popov Lázárné feljelentette Nesztorov Gácát, mert az utóbbi seretéit Popovné legelőjére hajtja, ahol azok a löherét leeszik. Nesztorovné a rendőrbíró 10 koronapénzbírságra ítélte.

— **Összeesküvés az újvidéki rendőrség ellen**
Újvidékről jelentik: Háromszor egymásután rövid időközökben ismeretlen hatonaszökevények merényletet követtek el az újvidéki rendőrség 3 rendőre ellen. Az orvttamadásokat intenzív nyomozás követte, amelynek során számos katonaszökevényt fogtak el, de a merénylőket, az orvttamadás igazi tetteseit nem sikerült elfogni. Most végre a csendőrség és a rendőrség együttes munkája meghozta azt az eredményt, hogy a tettesek egy részét elfogták és világosságot derítettek erre a hajszára, amely hónapok óta az újvidéki rendőrség ellen tervszerűen folyik. Az elfogott katonaszökevények bevallották, hogy szövetkeztek az újvidéki rendőrség elpusztítására, mert a rendőrségnek különösen a szállási különítménye rávetette magát a katonaszökevényekre és nem engedte őket bujdosni a kukoricásban és a szállások között. A rendőrség vasárnap elfogta Létics Platon és Létics Timo katonaszökevényeket, akik nem is tagadták, hogy unokaöccsük, Létics Broniszláv társaságában meglesték a rendőröket és merényletet követtek el ellenük. Azt is bevallották, hogy az egész környék katonaszökevényei, mintegy huszan szervezett bandaként éltek a vidéken és Létics Platon vezérlete alatt szövetkeztek az újvidéki rendőrség kiirtására. Létics Platont a trágyadomb alá ásott fedezékében fogták el. Mindent bevallott, később azonban bilincseit hátrahagyva egy óvatlan pillanatban megszökött. Most keresik.

— **Városi Mozi.** Elsőrangú művelézetet nyújtott tegnap a városi moziban „Az árendás zsidó”, mely úgy érdekes cselekményénél, mint pompás felvételénél fogva a magyar filmgyártás legkitűnőbb alkotása. Gyönyörűek voltak a kísérő műsor képei is. A műsorból megismétlik. Az idény szenczióját a „Cabiria” című monstrefilm két részben mutatja be a városi mozi és pedig az első részt szombat és vasárnap, a második részt pedig kedden és szerdán. Minthogy a mozi vezetősége már

most is mindkét részre adja ki a jegyeket, iparkodjék mindenki magának helyet biztosítani ezen ritka filmeseményre.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybeskerek anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Kuvi Nándor rk., asztalos és Klisánics Mária rk. — G. Nagy Áron ref., asztalos és Peil Erzsébet rk. — Szentirmai Lipót izr., banktisztviselő és Kardos Stefánia izr. — Kecskés Mátyás rk., kórházi udvaros és Sieber Julianna ref., házielőd. — Wirsching János rk., asztalossegéd és Hengls Anna rk.

Születések: Lendvai Márton rk., főgimn. tanár, fiu. — Radosev Ferenc rk., földm. napszámos, leány.

Halálozások: Derler József rk., lakatos, 76 éves, aggkor. — Nimty Anlenkóné gk., 20 éves, hashártyagyümökör. — Dévity Natalia gk., 3 éves, veselő. — Özv. Dragangov Simonné gk., 96 éves, aggkor. — Masa András rk., napsz., 43 éves, tüdővész. — Groszmann Erzsébet izr., 10 éves, egyhártalob. — Pammer Ottó József Károly rk., 48 éves, gyógyforrásvállalkozó, tüdővész. — Bérity Darinka gk., 15 éves veselő.

— **„A Taifun”.** A Lux magyar filmgyár pazar kiállításban, csodaszép rendezésben a legtökéletesebben készítette el Lengyel Menyhért világhírű drámájának filmprodukcioját, melyet holoap, szombaton és vasárnap vetítnek a „Modern Mozi”-ban. Az 5 felvonásos kitűnő film főszereplői: Mattyasovszky Ilona, az ismert moziprimadonna, Rajnai Gábor, a Nemzeti színház művésze, dr. Ferdinand Ferenc, a wien-i Burgtheater művésze és Karl Götz, a berlini Volkstheater művésze. E nagy-névi színészek és a pompás rendezés garanciái a film sikerének. Mindkét napra jegyeket előre már most lehet váltani a mozipénztárnál.

A házasság akadályai**A butor árának szabályozása.**

Szerény viszonyok között élő ember, a középosztály nem engedheti meg magának azt a luxust, hogy a legegyszerűbb butort is megvásárolja otthonának berendezésére a mai méregdrága árak mellett. Olyan butorok, amelyek azelőtt száz koronába kerültek, ma háromszázra kelnek el. A szegény ember ma nem házasodhatik, mert a legigénytelenebb lakás berendezkedése is vagyonszámba kerül.

Németországban a szegényebb néposztály érdekében meghonosították a normalbutor-rendszert, a legegyszerűbb szobabutor 300 márkában van maximálva s a szegény nőülőknek a kormány annak a megvásárlásához 150 márká állami támogatást biztosít. A magyar kormány ts segíteni akar a szegény házasulandókon és elsősorban a nőülni öbajtó katonákon. Egyelőre annyi történt, hogy az Országos Ármegállapító Bizottság értekezletet tartott a butor árának szabályozása tárgyában. Az értekezleten résztvettek és érdekelt butorgyárosok is.

Az értekezlet elhatározta, hogy az önköltségi árak alapján megállapítják a különböző típusú butorok árait; első-örban a normalbutort, amelynek vevői a munkás- és

szegényebb középosztályból kerülnek ki. De megállapítják a többi típus legmagasabb árát is.

Miután a gyárak nem mindegyike készít a szegény néposztály számára butorokat, minden valószínűség szerint szindikátust fognak alakítani és megállapítják, hogy az egyes gyárak a szükségletek képest hány szoba normalbutort tartoznak a szindikátushoz beszállítani. Az értekezlet kimondotta, hogy a közéleti hivatali rendészeti osztályának segítségével erőlyesen fogja irtani a tisztességes kereskedelemben beékelődött lánckereskedőket és razziaszerűen felkutatja a rejtett készleteket. Az összes típusok árát a bizottság állapítja meg és az összes árakat hivatalosan fogja rávezetni az egyes butordarabokra.

KÖZGAZDASÁG**Az idei szüret.****Torontalban bő termés lesz.**

A földmívelésügyi miniszteriumba most érkezett be a szőlészeti és borsászati felügyelők jelentése június végéről a szőlők allasáról. A kimerítő jelentésből megállapítható, hogy a szőlőtermés mindenütt kedvező reményekkel kecsegtet, csak egyes vármegyékben lesz a terméseredmény közepes. A bor ára folyton emelkedik és ma már 900—1000 korna az átlagár.

Pest vármegyében, Fejér és Nógrád vármegyékben a hűvös időjárás miatt a szőlő lassabb fejlődést mutat. A terméskilátás jó közepes. Zalában a peronoszpóra szörványosan fellépett. Baranyában a hűvös időjárás hátráltatta a bogycók fejlődését. Az egri kerületben szörványosan fagy nyomai láthatók. A terméskilátások nagy átlagban közepesek, sőt helyenként jó közepesnek mondhatók. A bor ára 800—900 korna.

Zempléni megyében több helyen a gyéribb szőlők nagyon visszaestek, mindamelllett igen bő termés van. A bor ára viszonylagos hektóliterenként azonban 1600—1700 koronát is fizetnek a tavalyi borért. Bihar, Hajdu vármegyékben a kedvezőtlen időjárás 10 százalék kárt okozott. A termés jó közepes.

Bácsbodrog, Torontál, Temes és Krassószörény vármegyékben bő termésre van kilátás, míg kecskeméti kerület Csongrád, és Békés vármegyéjében jó termés és kiváló minőség ígérkezik.

A koriandron, anis, mustár, borsmenta s b. fűszer és gyógynövények sikeres termelése Nagybeskerek környékén. A Nagybeskerekben a múlt év folyamán megalakult Gyógynövény r.-t. munkálkodása következtében néhány gazd már sikerrel felkarolta vármegyénkben a fűszer és gyógynövények termelését, mely által soha nem remélt magas tiszta jövedelmet ért el. Miután minden írásnál szebben beszél maga az élet, ennél fogva hogy gazdáink érdekldését saját érdekükben felkeltsem, bátor vagyok szives figyelmükbe ajánlani, hogy tekintsék meg Temmer Salamonnak Nagybeskerek határában elterülő birtokán (Wolfinger-féle pusztán) a koriandron, anis, fehér mustár, borsmenta stb. növények magas kultúra mellett végzett termelését. Miután ezen növényeket már a napokban aratják, ajánlom a látogatást minél hamarabb megejteni. Marton Andor.

TAJAKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 4 órától este 10 óráig. Könyvtára vasárnap, szerda és péntek délután 3—5 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár: A volt esküdt-széki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól délután 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűléte” nagybeskerekfi fiókja minden hó 1-je után eső vasárnapján fogad el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben délután 2—5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltetnek.

CLUB-MOZGÓ

a Club-kávéházban. Telefon: 47. sz.

Szombat, jul. 13. Vasárnap, jul. 14.
(1 előadás 9 órákor.) (5, 7 és este 9 órákor.)**Az őrangyal.**

Társadalmi dráma 4 felvonásban.

Gyönyörű kísérő műsor.

Az előadásokat elsőrangú cigányzene kíséri.

Helyárak: Pályulés 1.80, zsölye 1.50, I. hely 1.20,
II. hely 1.—, III. hely 60 fillér.

Csak
Gyöngyvirág, Ibolya, Orgona
és Eau de Fleurs illatokat
használjunk

a Dunántuli Gazdasági Szesz-
gyárosok Szeszfinomító Rész-
vénytársaság, Nagykanizsa
gyártmányából, mert

felülmúl minden külföldi
gyártmányt.

Megvételre keresünk
yorkshirei 2 éves
tenyészkocákat

és fél vagy háromnegyed éves
süldőket.

Cím: beodrai KARATSONYI ANDOR
uradalma, Beodra, Torontálmege

Alibunári főszolgabirótól

198—1918. szám.

716.

Pályázati hirdetés.

Alibunár községben elhalálozás folytán
üresedésbe jött I-ső községi segédjegyzői
állásra és az ennek betöltése után esetleg
megüresedő II-ik községi segédjegyzői ál-
lásra pályázatot hirdetek.

Akik ezen állások valamelyikét elnyerni
óhajtják, kérvényüket az alibunári főszol-
gabirósághoz képezve és szabályszerűen
felszerelve e hó 25-ig nyújtják be.

Ugy az első, mint a második segédjegy-
zői állás javadalmazása:

1. Évi fizetés 1600 korona.
2. 100—100 korona ötödéves korpótlék.
3. 240 korona lakbér.

Alibunár, 1918. évi július 1.

Radonics Gyula, főszolgabiró.

Számolásban gyakorolt jó kézírásu

tisztviselőnőt

azonnal alkalmaz a

Nagybecskereki tengerifeldolgozó és olajgyár r. t.

„SIGORIN“

csoda gyorsasággal irtja

a poloskat

Minta üveg 4 K. Nagy üveg 16 K.
1 drb feeskendő 2 K. Kapható: min-
den gyógyszerárban, drogériában
és fűszerkereskedésben Budapesten
Török gyógyszerár, Király-utca 12.

Magyarországi egyedárúsító: 633

REMÉNY-gyógyszerár, PÉCS.

Építkezésből visszamaradt 3 - 4 vagon
prima minőségű Beocsi ni

728

portland
cement

eladó. .:

Cím a kiadóhivatalban.

Piccolo.

Egy jobb házból
való fiu picolonak
azonnal felvétetik

Korona kávéház.

Helybeli beszerzési források.

Biztosítási ügynökségek:

Adriai Biztosító Társulat Főügynökség a
Gazdasági Részvénytársaságnál. A Köz-
gazdasági Bank épületében.

Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér
Magy.—Francia bizt. társ. József fkg.-u.
Első Magyar Általános Biztosító Társaság
Nemzeti Baleset Biztosító r.t. főüg-
nöksége (Ifj. Rigó István Szerb
egyházpalota.

Triesti Általános Biztosító Társaság főüg-
nöksége Torontálmegei Takaré- és Hit-
telbanknál Hunyadi-(fő)-utca.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan Hunyadi-utca.
Tell Mihály Pénzügyipalota.

Butorgyár:

Bence A. és Fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Guttman Jakabné és fiai Küllelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A. Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc Hunyadi-utca 2.

Cukrászda:

Kovács Endre Hunyadi-(fő)-utca.

Divatruház:

Boskovits S. J. Hunyadi-utca.
Bukovác István Hunyadi-utca.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János Aradáci-ut.

Drogeria:

Melkuhn Dezső Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Goldberg Mihály Hunyadi-utca.
Schwáb Albert Hunyadi-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos Hunyadi-utca.
Kocsis A. Erzsébet-hídon túl Ambrózy
szappangyár épületében.

Fűszerkereskedő:

Blesz Ferenc Megyeház-u. 2. Tarnai-ház.
Tolveth Frigyes Pénzügyi-palota

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald Temesvári-ut.

Gépkereskedő és fegyverraktár:

Sander M. József, Hoffherr Schranz és
Clayton-Shuttleworth r.t. mezőgazdasági
gépgyára képviselője.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel Eötvös-utca
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-utca.

Gyógyszertárak:

Kollarich Gábor Melencei-utca.
Vági Sándor Szerbgyház-palota.

Kávéház:

Sólyom György Klub-kávéház..

Kézmű- és rövidaruüzlet:

Benó Testvérek Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és Társai Hunyadi-utca.
Freund S. és Fiai Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy Elek Hunyadi-utca.
Mangold Lipót Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).

Lakatosműhely:

Engel Ádám Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Özv. Klein Mórné Hunyadi-utca.

Nőikalap és kézimunkaüzlet:

Tolvay Józsefné Hunyadi-utca.

Nőikalap divatterem és előnyomda:

Szebr Mariska Gizellapart. Kurländer-
udvar.

Nőikalap divatterem és kalapvasalás:

Andresz A. Fő-tér, Bauer-ház.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc Hunyadi-utca.

Sírkőraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos Szerptemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór Szerbgyház-palota.

Szállodák:

Beneth nagyszálloda Ferenc József-tér.
Korona-szálloda Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és Társa Küllelek.
Schwirthlich Alajos Aradáci-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és Fia.

Tűzifa- és épületfakereskedés:

Annau örökösök Korona-utca.
Kurländer Imre Aradáci-ut 1.
Kurländer Imre Korona-utca.

Uridivatruház:

Liptay Dezső Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal Hunyadi-utca.
Berényi Bódog Hunyadi-utca.
Daun Gyula Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János vasuti vendéglő.
Magyar Király söresarnok.
Marcoini Jenő Kaszinó-vendéglő.
Tóth Lajos a nagylid mellett.

Virágkereskedés és kertészet.

Oláh Gábor Bajza-utca.

Hirdetések

felvétetnek a „TORONTAL” kiadó-
hivatalában, Zápolya utca 1. szám.